

פרוטוקול משיבת המועצה המינהלית (14/2022)
שהתקיימה בתאריך 10.11.2022 בנק ישראל בתל אביב

- נוכחים מקרב חברי המועצה:
- יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
אנדרו אביר
סגי איתן
מוטי בסר
אמיר ירון, נגיד הבנק
נעים נג'אר
שרון רבין מרגליות
- נוכחים מקרב עובדי הבנק:
- יהונתן אתר, יועץ המנכ"לית
שולמית גרי, מנכ"לית הבנק
עודד כהן, ראש מטה הנגיד
שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
אבי שמיר, לשכת המנכ"לית
טידה שמיר, היועצת המשפטית
- נוכחים נוספים בנושאים 3 - 7 בסדר היום: נאוה אוסטרוב, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
- נוכחים נוספים בנושא 9 בסדר היום: אייל חדד, הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי
- נוכחים נוספים בנושא 10 בסדר היום: ליאור גסנר, מנהל היחידה לניהול סיכונים
- נוכחים נוספים בנושא 11 בסדר היום: יוסף פרוור, מנהל אגף משאבי אנוש, החטיבה למשאבי אנוש ומנהל רחל צימלס, ממלאת מקום מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה רונן קופמן, מנהל חטיבת משאבי אנוש ומנהל מיטל הראל, החטיבה למשאבי אנוש ומנהל
- נוכחים נוספים בנושא 12 בסדר היום: הילה אלקיים, עובדת חטיבת משאבי אנוש ומנהל מיטל הראל, מנהלת יחידת הפרט, החטיבה למשאבי אנוש ומנהל יוסף פרוור, מנהל אגף משאבי אנוש, החטיבה למשאבי אנוש ומנהל רונן קופמן, מנהל חטיבת משאבי אנוש ומנהל
- סדר היום:**
1. אישור פרוטוקולים
 2. עדכוני הנגיד והמנכ"לית
 3. עדכונים מוועדת ביקורת
 4. דוח ביקורת בנושא סיכום מפקדי מלאי/מצאי (יולי 2021 – יוני 2022)
 5. דוח ביקורת בנושא טיפול במזויפים
 6. דוח ביקורת בנושא שימוש בענן
 7. דוח ביקורת בנושא החזרי הוצאות לעובדים
 8. אישור תכנית עבודה של הביקורת הפנימית
 9. המערכת לשיתוף בנתוני אשראי – פניות ציבור
 10. דיווח חצי שנתי על ניהול סיכונים
 11. דיון מקדים על האסטרטגיה, תכנית העבודה והתקציב של בנק ישראל לשנת 2023
 12. ייצוג הולם של אוכלוסיות זכאיות בקרב עובדי בנק ישראל

הדיון:

נושא 1 בסדר היום: אישור פרוטוקולים

המועצה דנה בפרוטוקול משיבתה שהתקיימה ב-21 ביולי 2022 ו-18 באוגוסט 2022.

החלטות:

המועצה מאשרת את הפרוטוקול משיבתה שהתקיימה ב-21 ביולי 2022 וב-18 באוגוסט 2022.

נושא 2 בסדר היום: עדכוני הנגיד והמנכ"לית

עדכוני הנגיד

הנגיד מסר סקירה כלכלית.

חבר מועצה שאל על הקרן לאזרחי ישראל.

הנגיד אמר שהתפעול של הקרן לאזרחי ישראל מנוהל בבנק ישראל, מונתה ועדת השקעות לקרן ותהליך המינוי של מנהל הקרן נמצא בשלבים מתקדמים.

המועצה בירכה את ראש המטה החדש של הנגיד, ד"ר עודד כהן בתפקידו החדש.

עדכוני המנכ"לית

המנכ"לית עדכנה על אירועי בטיחות. במקרה הראשון מעורב עובד אחזקה בתל אביב שנחבל בראשו מפינה של תעלת מיזוג. בעקבות המקרה הותקן ריפוד בפינות החדות של התעלה והונחו בכניסה לפטרול כובעי מגן. בנוסף בוצעה לעובדים הסברה על חובת החבישה של כובע מגן.

חבר מועצה ציין שכבר בעבר התקבלה על ידי המועצה החלטה על עצירת העבודה למשך שעותיים, במקרה שבו לא מבוצע שימוש בכובע מגן.

אירועי בטיחות נוספים הם עובדת שמעדה בדרכה הביתה ושבחה אחת מאצבעותיה ובקבוק זכוכית שנפל מהגשר בקומה 7 לפטיו שבקומה 3. לא היו נפגעים ונגרם נזק קל לרצפה.

עוד עדכנה המנכ"לית שהתקיימה הדרכה להנהלת הבנק לשימוש בדפיברילטורים וכי יוכשרו צוותי הדרכה בנושא עבור כלל עובדי הבנק וכן התקיימו שני תרגילי חירום בתל אביב בירושלים בשיתוף עם שירותי הכבאות וההצלה. לאחר התרגילים נערך סיכום לצורך הפקת לקחים ועל כך יימסר במהלך חודש ינואר דיווח למועצה.

המנכ"לית דיווחה שהקונסטרוקטור לואיס לבטון הודיע לבנק ולעיריית ירושלים על סיום עבודתו והבנק נערך למציאת חלופה ראויה.

המנכ"לית דיווחה על סטטוס יחסי העבודה והשיח עם ועד העובדים וכן על עיצומים בהם נקט ועד העובדים כתגובה להטמעת מערכת הזדהות חכמה בבנק.

נושא 3 בסדר היום: עדכונים מוועדת ביקורת

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת ועדת הביקורת שהתקיימה ביום 22 בספטמבר 2022 נערך דיון בנושא ממצא שקשור למערכת הכלים המוניתרית, שהופיע בדוח סיכום למחצית הראשונה של הביקורת הפנימית. במהלך הדיון אמרו נציגי חטיבת השווקים והחטיבה לטכנולוגיית המידע, שהמערכת עובדת, למרות שהיא מיושנת וכי התהליך לעדכון המערכת יואץ. חבר המועצה העיר שהממצא של הביקורת הפנימית הוא מלפני מספר שנים והוא מקווה שהתהליך לעדכון המערכת יושלם בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו.

פטור מחובת מכרז

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת הוועדה שהתקיימה ביום 22 בספטמבר 2022 נערך גם דיון תקופתי בנושא התקשרויות בפטור ממכרז, שבמהלכו הוצגו מספר התקשרויות והתקבלו הסברים בנוגע למהות ההתקשרות ולסיבה שההתקשרות היא בפטור ממכרז. חבר המועצה ציין שרוב ההתקשרויות הן הארכה של התקשרות קיימת.

חבר מועצה אחר העיר שיש התקשרויות שלא צריך לאשר כספק יחיד משום שאין לספק חלופה אחרת, לדוגמה, לימודים במכללה לביטחון לאומי.

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שאחת ההתקשרויות שנדונה היא התקשרות עם ערוץ ההיסטוריה לצורך הפקת סרט על בנק ישראל. חבר המועצה ציין שהפקת הסרט בוצעה בעקבות פנייה של מפקח מטעם הערוץ לבנק.

חבר המועצה הקודם ציין שההגדרה של התקשרות כספק יחיד נובעת לדעתו לעיתים מטעמי נוחות של הרכש.

נושא 4 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא סיכום מפקדי מלאי/מצאי (יולי 2021 – יוני 2022) (נספח א')

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת המועצה שהתקיימה ביום 22 בספטמבר 2022 דנו בדוח הביקורת של מפקדי מלאי/מצאי שהתקיימו מחודש יולי 2021 עד לחודש יוני 2022. חבר המועצה ציין שהיקף המפקדים שבוצעו על ידי עובדי הביקורת הפנימית עלה ביחס לשנה קודמת והתהליך כלל גם מפקדי פתע והתבצע במספר מחלקות בבנק. חבר המועצה אמר שנמצאו מספר אי התאמות קטנות שהוצגו בפני ועדת הביקורת.

המבקר הפנימי אמר שהמצב השתפר מאוד ביחס לשנים קודמות וציין שבשונה משנה קודמת, לא היו ליקויים בצידוד בטיחות.

החלטות:

המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא סיכום מפקדי מלאי/מצאי (יולי 2021 – יוני 2022).

נושא 5 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא טיפול במזויפים (נספח ב')

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת ועדת הביקורת שהתקיימה ביום 6 באוקטובר 2022 דנו בדוח ביקורת בנושא טיפול במזויפים. חבר המועצה אמר שהיו בדוח מספר ליקויים ברמת חשיבות בינונית וציין כמה מהם. הוא הוסיף שהוועדה התרשמה שתשומת הלב ניתנת למקומות הנכונים והוועדה קיבלה את ההמלצות שעלו בדוח.

חבר מועצה אחר שאל האם יש לבנק יכולת לנטר את היקף הזיופים של השטרות ושל המעות.

המנכ"לית הסבירה על תהליך הטיפול במזויפים.

הנגיד אמר שהבנק ערך מסע הסברתי לציבור על סימני הזיהוי בשטרות וציין שאמצעי הזיהוי בשטרות הם מהמתקדמים בעולם.

חבר מועצה אמר שהבנק מאחסן את כל המזויפים שהתקבלו במשך שנים רבות והוא לא מבין מדוע יש לשמור אותם בבנק.

חבר מועצה אחר אמר שחלק מהמלאי נשמר לצורך מעקב אחר המזויפים.

החלטות:

המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא טיפול במזויפים.

נושא 6 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא שימוש בענן (נספח ג')

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת ועדת הביקורת שהתקיימה היום דנו בדוח ביקורת בנושא שימוש בענן. חבר המועצה ציין שיש בבנק מספר רב של מערכות בענן וכי הבנק יחליף בעתיד הקרוב את יישומי הענן בהתאם ליישומים שנבחרו על ידי המדינה. הוא אמר שלדעת הביקורת הפנימית הנושא מנוהל ומבוקר בצורה מספקת ויש הערה ביחס להיעדר ידע בבנק. חברי הוועדה קיבלו במהלך הישיבה הסברים ממנהל החטיבה לטכנולוגיית המידע וההתרשמות של הוועדה היא שההיערכות והידע בבנק מספקים. לדעת הוועדה אין צורך אף לבצע מעקב אחר ההערות שהועלו בדוח.

החלטות:

המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא שימוש בענן.

נושא 7 בסדר היום: דוח ביקורת בנושא החזר הוצאות לעובדים (נספח ד')

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת הוועדה שהתקיימה היום דנו בדוח ביקורת בנושא החזרי הוצאות לעובדים. חבר המועצה אמר שהנושא מורכב מאוד וכולל מגוון רחב מאוד של תשלומים והטבות לעובדים שנבנו תלוי על טלוי לאורך עשרות שנים.

חבר מועצה שאל מדוע יש שוני מהנהוג במדינה.

חבר מועצה אחר אמר שיש בבנק תוספת ושינויים לטובה בהשוואה למה שנהוג במדינה.

חבר מועצה שלישי אמר שהמינוח "החזר הוצאות" הוא מטעה והכוונה היא להטבות ולתשלומים שונים, כגון: נסיעות, קייטנות ואש"ל. הוא הוסיף שיש מספר נושאים שמחייבים אישור של הממונה על השכר במשרד האוצר או הידברות עם ועד העובדים. חבר מועצה רביעי אמר שתפקידה של המועצה הוא לפקח על פעילות הבנק ויש לוודא שההטבות הן בהתאם לדין או להסכמים.

1*

חבר מועצה אחר אמר שייתכן וחלק מההטבות קיימות עוד לפני שהבנק הוכפף לממונה על השכר במשרד האוצר.

המבקר הפנימי אמר שבהסכם 2008 הוסכם שעובדי הבנק יקבלו בהתאם למה שנהוג במדינה בנוגע להחזר הוצאות טלפון.

המנכ"לית אמרה שביטול החזר הוצאות הטלפון במדינה היה כחלק מעסקת חבילה שלא חלה על הבנק.

חבר מועצה אמר שטלפון קווי זו דוגמה אחת מרשימת הטבות גדולה ומורכבת, שכוללת גם תתי סעיפים.

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שיש מספר המלצות לצורך שיפור הבקורות, אך לדברי המבוקרים, חלק מההמלצות יבוצעו רק במסגרת שדרוג טכנולוגי, שיישום לפחות עוד כשנה. לדעת הוועדה לא ניתן להמתין עם יישום ההמלצות ויעשה מאמץ להשיג שיפור בבקורות עד ליישומן של הפתרון הטכנולוגי.

המנכ"לית אמרה שההמלצות בדוח מקובלות.

החלטות:

1. המועצה מאשרת את ההמלצות הכלולות בדוח ביקורת בנושא החזר הוצאות לעובדים.
2. המועצה מבקשת לקבל דיווח ממנכ"לית הבנק בנוגע ליישום ההמלצות הכלולות בדוח. (אחראי: מנכ"לית הבנק, לו"ז: 4/2023)

נושא 3 בסדר היום: עדכונים מועדת ביקורת- המשך

אבטחת מידע פנים במערכות

חבר מועצה שמשמש כיו"ר ועדת הביקורת אמר שבישיבת הוועדה שהתקיימה היום דנו במספר ממצאים בנושא אבטחת מידע והוועדה שוכנעה שלמרות שיש אי הסכמות בנוגע לאופן ביצוע המלצות, המצב בבנק בנושא אבטחת מידע והגנת סייבר הוא טוב.

חבר מועצה הדגיש שהמצב טוב בנוגע לסיכונים העיקריים.

חבר מועצה אחר אמר שיש חשיבות רבה לנושא הסייבר וביקש שהמועצה תקבל אחת לשנה סקירה בנושא.

החלטות:

המועצה מבקשת לקבל דיווח אחת לשנה בנושא הטיפול בסיכונים הסייבר.

¹ הוחלט לא לפרסם- נושא רגיש הקשור ליחסי העבודה בבנק.

נושא 9 בסדר היום: המערכת לשיתוף בנתוני אשראי – פניות ציבור

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שהדיון הנוכחי הוא המשך של דיון קודם. הוא הציג את יחידת האסדרה שאחראית לאסדרה של כל ההוראות שנוגעות לפעילות המערכת, החל מהוראות דיווח על מקורות המידע ועד להוראות בנושא אבטחת מידע, טיפול בפניות הציבור, הגנת הפרטיות, ועוד. בנוסף אחראית יחידת האסדרה על תחום הבנקאות הפתוחה של לשכות האשראי.

חבר מועצה שאל מדוע הם מפקחים על הבנקאות הפתוחה בלשכות האשראי.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שהנושא נמצא בתחום אחריותם בגלל שהם הרגולטור העיקרי של הלשכות. הממונה אמר שיש צוות שהוא אחראי על איכות המידע במאגר ובהתאם להריגות שנמצאו, מבצעת יחידת פיקוח ובקרה ביקורת על לשכות האשראי. הוא אמר שצוות זה אחראי גם להקמה של מחסן הנתונים (Data warehouse) וציין שיש התקדמות בפרויקט. בנוסף, מתבצע פרויקט לקבלת הדירוגים מלשכות האשראי לצורך שיפור הפיקוח.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שהאתגר המרכזי הוא בתחום הפיקוח והבקרה שהם מחויבים לבצע על פי החוק וציין שהיקף המבוקרים הוא רחב מאוד. יחידת הפיקוח והבקרה הוקמה לאחרונה ומהביקורות שבוצעו עולה שאין הקפדה מלאה על ההוראות שנקבעו כמו למשל באחד מהמבוקרים נמצא שאין הקפדה על קבלת הסכמה מהלקוח.

במענה לשאלת חבר מועצה אמר הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי שהמידע שייך ללקוח ולכן חייבים לקבל את הסכמתו בטרם דוח האשראי שלו מועבר לנותן אשראי. הוא ציין שההסכמה יכולה להינתן במגוון דרכים. הממונה אמר שבגלל שברירת המחדל היא שכל האזרחים כלולים במערכת, קבע החוק שיש צורך לקבל הסכמה מהלקוח.

חבר המועצה הקודם שאל האם לקוח שמסרב לאשר את הבדיקה במערכת יכול לקבל אשראי.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שלגבי לקוחות שמסרבים לתת הסכמה לבדיקה במערכת עולה חשד וסביר להניח שנותני האשראי יבקשו מידע נוסף. הממונה אמר שהם בדקו בינתיים מספר נותני אשראי בודדים ובשלב זה תוצאות הביקורת אינן טובות. הוא ציין שבגלל מגבלות בתשומות, יש קושי להגיע לכל נותני האשראי ויש צורך לחזק על נותני האשראי את האכיפה, את הביקורת ואת הפיקוח.

חבר מועצה שאל האם הבעיות הם בבנקים או בגופים החוץ בנקאים.

חבר מועצה אחר שאל האם יש עיצומים.

הנגיד אמר שעל פי החוק ניתן להטיל עיצום כספי.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שבוצעו מספר ביקורת בודדות ובכולן היו בעיות בהקשר זה.

חבר מועצה שאל מה הצעדים שננקטו.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שדוחות הביקורת נשלחו לקבלת הערות מהמבוקרים.

במענה לשאלת חבר מועצה אמר הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי שהעיצום המרבי לכל הפרה הוא כ-200 אלף ש"ח.

חבר מועצה שאל להיכן משולם העיצום הכספי.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שהעיצום נגבה על ידי המרכז לגביית קנסות והולך לקופת המדינה.

חבר מועצה אמר שלדעתו יש להפנות את ממצאי הביקורת ישירות ליושבי הראש ולמנכ"לים של המבוקרים.

חבר מועצה אחר אמר שבנוסף להסכמת הלקוח, יש צורך לבצע בדיקת איכות לנתונים במאגר.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שיש עיצום כספי חלוט כנגד מקור מידע שלא דיווח על צ'קים ללא כיסוי וכתוצאה מכך ניתן אשראי על סמך מידע שגוי. הוא ציין שלעיתים מוגש ערעור לבית המשפט כנגד העיצום הכספי שהוטל וכך היה גם במקרה קודם.

חבר מועצה שאל באיזה תדירות מבוצעת הביקורת.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שהם מבצעים ביקורות באופן שוטף, אך בשל מגבלות בכוח האדם הם ביצעו בשלב זה מספר ביקורות בודדות בלבד.

חבר המועצה הקודם שאל האם מבוצעת ביקורת חוזרת לאחר מספר חודשים.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שבהיקף כוח האדם הנוכחי לא ניתן לבצע ביקורת חוזרת בתדירות גבוהה כל מספר חודשים אלא בתדירות נמוכה יותר. לדעתו פרסום הטלת העיצומים הכספיים על גוף אחד עשויה להוות כגורם מרתיע ולהועיל בתיקון הליקויים בגופים אחרים.

במענה לשאלת חבר המועצה הקודם אמר הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי שלא ניתן לבצע את הביקורת באמצעות כוח אדם חיצוני.

חבר מועצה אמר שבשל הרגישות שכרוכה בפעילות המערכת, על הממונה להציג למנכ"לית הבנק את היקף כוח האדם הדרוש לצורך תפעול הפעילות בצורה מיטבית.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שלבקשת המועצה בוצעה ביקורת על עמידה של הבנק בהוראות החוק, שהעלתה תמונת מבט בעייתית. הוא הוסיף שבשיחה עם המנכ"לית ועם הנגיד הוא ביקש כוח אדם נוסף.

חבר מועצה אמר שלמרות שלא ניתן לבצע ביקורת כל מספר חודשים, ניתן לדרוש מהמבוקרים דוח תיקון ליקויים.

חבר מועצה אחר אמר שדוח הביקורת שהוזכר לעיל היה על היחידה לפניות הציבור וציין שהדוח העלה שיש שיעור משמעותי של פניות מהציבור, שבעקבותיהן בוצע תיקון חלקי או מלא של המידע ובוועדת הביקורת נאמר שהוגשו מספר תביעות נגד הבנק. חבר המועצה שאל מהי החשיפה של הבנק ומי מטפל בנושא.

היועצת המשפטית אמרה שיש עלייה בהיקף התביעות כנגד הבנק ביחס לעבר, בגלל שהבנק נותן היום לראשונה שירות ישירות לציבור. הבנק מלווה על ידי פרקליטות המדינה ועד היום זכה הבנק בכל התביעות שהוגשו נגדו בנושא המערכת.

במענה לשאלת חבר מועצה אמרה היועצת המשפטית שמבוצעת הפקת לקחים לצורך מניעת הישנותן של התביעות.

חבר מועצה אמר שיש גידול בהיקף התביעות, אך יש מצד שני קיטון בבקשות לתיקון מלא של המידע. חבר המועצה שאל מהן סוג התלונות שמוגשות.

חבר מועצה אחר שאל מהו שיעור התלונות ביחס לבקשות לתיקון המידע.

הממונה על המערכת לשיתוף בנתוני אשראי אמר שניתן לראות קיטון בתלונות המוצדקות כתוצאה מהפעילות שמבוצעות לצורך שיפור המידע, אך מצד שני ניתן לראות גידול בהיקף התלונות בגלל העלייה בהיקף הפעילות במערכת.

חבר מועצה ביקש שלהבא יוצג תרשים רב שנתי שמציג את כמות הבקשות, את כמות התלונות ואת כמות התלונות המוצדקות. יש לחשב את שיעור התלונות מסך הבקשות ואת שיעור התלונות המוצדקות מסך כל הבקשות וכך ניתן יהיה לבחון את ההתייעלות לאורך השנים. חבר המועצה הוסיף שבגלל שהבנק נותן שירות ישירות לציבור, יש לנהוג ברגישות וכי לבנק יש אחריות כלפי הציבור.

נושא 10 בסדר היום: דיווח חצי שנתי על ניהול סיכונים

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שהדיווח למועצה כולל את סקר הסיכונים, את הדיווח התקופתי ואת הדיווח לוועדה המוניתרית. הוא אמר שלמעט מחלקת תשלומים וסליקה והמערכת לשיתוף בנתוני אשראי, הושלם סקר הסיכונים. השלב הבא הוא יישום תכנית ההפחתה ועיקר תשומת הלב היא בטיפול בסיכונים האדומים.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שהסקר הנוכחי אינו שונה מהותית מהסקר הקודם וניתן לראות שעיקר ההמלצות מרוכזות בסיכונים האדומים. בסקר יש 32 סיכונים אדומים וכשליש מהסיכונים האדומים הם בחטיבת השווקים. הוא הודה לוועדת ההיגוי לניהול סיכונים ואמר שכל הסיכונים האדומים נבחנו על ידי הוועדה בקפידה.

עובד לשכת המנכ"לית אמר ששיעור הסיכונים האדומים בחטיבת השווקים נובע גם מכך שיושמה מתודולוגיה אחידה לכל הבנק ובחטיבת השווקים יש שיעור גבוה של סיכונים אדומים, בשל היקף הפעילות של החטיבה.

חבר מועצה אמר שמבחינה מהותית, הסיכון בחטיבת השווקים הוא גבוה ביחס לחטיבות אחרות בבנק.

מנהל היחידה לניהול סיכונים ציין שהוועדה המוניתרית קיימה דיון מקיף על סקר הסיכונים של חטיבת השווקים. הוא אמר שהסיכונים בסקר חולקו למשפחות סיכונים וניתן לראות שמשפחות הסיכונים בבנק דומות לאלה שבבנקים מרכזיים אחרים. הוא ציין שנערך סקר בבנקים מרכזיים והסיכונים המרכזיים בטווח הקצר זה סיכון הסייבר וסיכון זליגת מידע ובטווח הארוך זה סיכונים אקלים וכוח אדם.

חבר המועצה אמר שיש חשיבות שלכל סיכון יוגדר הגורם שאחראי על ניהול הסיכון ברמה השמית. הוא ביקש שכל מנהל חטיבה יציג כחלק מהצגת תכניות העבודה, כיצד מטופלים הסיכונים שבתחום אחריותו. חבר המועצה שאל כיצד מטופלים אירועים של כמעט כשל.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שיש שונות בין החטיבות בטיפול באירועי כשל וחלק מהחטיבות פונות באופן ישיר ליחידה לניהול סיכונים וחלקן לא, דבר שלעיתים גם גורר לחיכוכים עם החטיבות. הוא הוסיף שהיחידה פעלה על מנת שיוקם בכל החטיבות פורום בקרה בראשות מנהל החטיבה ובפורומים מתקיים דיון באירועי כשל וכמעט כשל. הוא ציין שחלק מהחטיבות הסתייגו מדיון באירועי כשל וטענו שמדובר בבירוקרטיה שיוצרת נטל על פעילות החטיבה.

חבר מועצה שאל האם יש סימנים לשינויים בתרבות הדיווח של הבנק.

חבר מועצה אחר ציין לדוגמה שבחטיבת השווקים יש תרבות דיווח טובה מאוד לעומת חטיבות אחרות שלא מדווחות על אירועים.

חבר מועצה שלישי אמר שדיווחים על אירועי כמעט כשל הם סימן לתרבות הדיווח בארגון ואם היקף הדיווחים על אירועי כמעט כשל יורד או נותר ללא שינוי, המשמעות היא שיש בעיה בתרבות הדיווח של הארגון. הוא ביקש ממנהל היחידה לניהול סיכונים להציג את הדיווחים על כמעט כשל ברמת חטיבה וציין שיש לבצע עבודה פנים ארגונית לצורך החדרת תרבות הדיווח על אירועי כשל לדנ"א של הארגון.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שמבוצע ניתוח למקור הדיווח של האירועים וציין שכמעט כל האירועים בחטיבת השווקים מדווחים על ידי החטיבה ולעומת זאת יש חטיבות שכמעט כל האירועים דווחו על ידי צד שלישי.

המנכ"לית אמרה שהיא פועלת לצורך שיפור המודעות בבנק וציינה שבועדת ההיגוי לניהול סיכונים חברים מספר חברי הנהלה ונציגים מרוב חטיבות הבנק. לדעת המנכ"לית יש שיפור מסוים בתרבות הדיווח וישנן חטיבות שלא דיווחו בעבר על אירועי כשל, אך כיום הן מדווחות. שיפור תרבות הדיווח תלוי גם ביחידה לניהול סיכונים ובשיתוף הפעולה שלה עם חטיבות הבנק.

מנהל היחידה לניהול סיכונים ציין שניתן לראות את השיפור בחטיבה לטכנולוגיית המידע בעקבות פעילות פורום התקלות בחטיבה.

חבר מועצה אמר שבדיווח מופיע שיש גידול משמעותי בכמות האירועים בחטיבת השווקים ושאל האם מדובר באירועים חדשים או באירועים חוזרים. כמו כן ביקש חבר המועצה לקבל פרטים על אירועים טכנולוגיים מהותיים ושאל האם המתווה לטיפול בסיכונים מעילות והונאות יוצג במועצה המינהלית.

חבר מועצה אחר שאל מדוע המלחמה באוקראינה הוזכרה בקשר למעילות והונאות.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שבמצבים מסוג זה יש לעיתים עלייה באירועי מעילות והונאות והדבר איננו ייחודי לבנק.

חבר מועצה שאל את מנהל היחידה לניהול סיכונים מה מפריע לו בעבודתו ואיזה כשלים יש לו בעבודתו.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שהנושא שהכי מטריד אותו הם האירועים שהם לא יודעים עליהם.

חבר המועצה הקודם אמר שהם מבקשים להעמיק את תרבות הדיווח של אירועי כמעט כשל ואמר שניתן לדעתו לעשות זאת באמצעות טבלה שתשווה את שיעור הדיווחים בין החטיבות לאורך השנים והחטיבות שישתרכו מאחור, ייקראו לשיחה אצל הנגיד.

מנהל היחידה לניהול סיכונים אמר שעל מנת למנוע אירועים יש חשיבות להטמעה של תהליך מובנה לאישור פעילויות חדשות, שכולל קבלת חוות דעת מהיחידה לניהול סיכונים. תהליך דומה מיושם בבנקים מסחריים ובבנק מרכזיים אחרים וכיום הוא מבוצע בבנק רק באופן וולונטרי. מנהל היחידה ציין שהם מנסים לעיתים לאתר פעילויות מסוכנות על ידי פנייה יזומה לחטיבות ומעבר על תכניות העבודה.

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה שמנהל היחידה לניהול סיכונים יתייחס לשאלות חבר המועצה לעיל בכתב לאחר הישיבה.

החלטות:

1. המועצה מבקשת שבעת הצגת תוכניות העבודה לשנת 2023, כל ראש חטיבה יציג את תוכניתו בתחום ניהול הסיכונים בחטיבתו. (אחראי: מנהלי חטיבות, לו"ז: דיוני התקציב בחודש דצמבר 2023)
2. המועצה מבקשת ממנהל תחום הסיכונים לקבל דיווח על רמת הדיווח על אירועי כשל של החטיבות (אחראי: מנהל תחום הסיכונים, לו"ז: דיוני התקציב לשנת 2023)

נושא 11 בסדר היום: דיון מקדים על האסטרטגיה, תכנית העבודה והתקציב של בנק ישראל לשנת 2023

המנכ"לית אמרה שמטרת הדיון הוא להציג את המסגרות הראשוניות וציינה שהתקיים הליך מקדים ביחד עם שניים מחברי המועצה. היא עדכנה שבוצעו עדכונים בתכנית האסטרטגית של הבנק, אבל התכנית נשארה בבסיסה ללא שינוי. בנושא חדשנות טכנולוגית פיננסית, נוספו הנושאים של קידום השימוש בתשלומים מיידיים, תשלומי חוצי גבולות, שקל דיגיטלי, עידוד התחרות במערכת הפיננסית וההכללה הפיננסית. בנושא הקשר עם הציבור, התווסף הנושא של ניהול הפלטפורמות האינטרנטיות ועולם הניו מדיה. בנושא התאמת הבנק לסביבה המשתנה, התווספו הנושאים של קידום תרבות של ניהול מבוסס תוצאות ושילובן של אוכלוסיות גיוון.

חבר מועצה אמר שהתקיימו שתי ישיבות עם הבנק ושייבחו את הדו-שיח עם הבנק. חבר המועצה אמר שהוא רשם מספר ההערות בעקבות הישיבות. הוא אמר שיש לו הערות על המתודולוגיה של הבנק ולדעתו יש להציג כחלק מתכניות העבודה גם תכנית התייעלות ופינוי מקורות פנימיים. חבר המועצה ציין שיש פער של כ-10% בין התקציב המקורי לבין תחזית הביצוע לשנת 2022 והמשמעות היא שיש תקצוב יתר.

חבר מועצה אחר אמר שמדובר על שיפור בהשוואה לשנים קודמות, שבהן שיעור הניצול היה בגובה של כ-70%.

חבר המועצה הקודם אמר שלדעתו יש לבנות תקציב יציב יותר שינוצל במלואו. בנוסף הוא אמר שיש נושאים שרשום שיתקיים בהם דיון נפרד ולא ברור האם ידונו בהם גם כחלק מאישור תכניות העבודה. הוא הוסיף שבפרויקטים ממשיתים אין מידע על שינויים בתכולת הפרויקט ושינויים מהתקציב המקורי ויש לדעתו חשיבות בהצגת המידע.

ממלאת מקום מנהלת היחידה לתכנון ולכלכלה אמרה שבמסמך סיכום התכנון יש טבלה של פרויקטים, שכוללת את המועד שבו הפרויקט אושר לראשונה, את המסגרת הרב שנתית שאושרה ואת המצב העדכני.

חבר מועצה אמר שלאור לוחות הזמנים ולצורך ייעול הדיון, מומלץ שהחומרים יועברו אל חברי המועצה מבעוד מועד והם יעבירו את שאלותיהם.

חבר מועצה אחר אמר שכחלק מבניית התקציב, יש להגדיר את היעדים של הבנק לשנה הבאה למול התקציב והמועצה רשאית לקבוע אחת לתקופה קיצוץ בתקציב הבנק. בנוסף, על הבנק לבצע עבודה פנימית לצורך איתור מקורות מימון פנימיים. הוא אמר שלמיטב הבנתו הדיון אמור היה להיות על המסגרת הכללית של התקציב, לפני שדנים בנושאים הפרטניים ובפרויקטים חדשים.

המנכ"לית אמרה שהדיון אמור היה להיות על המסגרות הראשוניות ולקראת הדיון נשלחו בקשות התקציב ובקשות התקנים הראשוניות של החטיבות ובהמשך יתקיים דיון עומק על התקציב המעודכן. היא אמרה שהבנק מנסה לקצץ בתקציב וכי ניתנה למנהלי החטיבות הנחיה לבחון היכן ניתן לבטל פעילויות לא נדרשות או להסיט כוח אדם למשימות אחרות. היא ציינה שבמהלך תקופת הקורונה הייתה ירידה בתקציב והבנק נמצא עכשיו בתהליך של צמיחה. כמו כן, במהלך חודש דצמבר תוצג למועצה תכנית התייעלות שכוללת התייעלות בתקנים והתייעלות תפעולית. היא הוסיפה שיש לבחון את ההשפעה של החלטה על קיצוץ בתקציב.

חבר המועצה הקודם אמר שיש צורך להציג את השינוי בתקציב הכולל וייתכן שהתקציב יגדל או יקטן, אך יש צורך להסביר את השינויים. בנוסף יש להציג את ההתייעלות בבנק, כי כל ארגון מסוגל להתייעל.

חבר מועצה אחר שאל האם העבודה מהבית של יומיים בשבוע הביאה להתייעלות תפעולית והאם העבודה מהבית היא אפקטיבית.

המנכ"לית אמרה שהדיון במועצה על עבודה מהבית של יומיים בשבוע היה דיון ראשוני בלבד והעבודה של יומיים בשבוע מהבית והפיילוט בנושא זה טרם החל, אך מתקיימים דיונים בנושא, כולל מול הממונה על השכר במשרד האוצר.

חבר מועצה שאל מהי תחזית ביצוע התקציב.

ממלאת מקום מנהלת היחידה לתכנון ולכלכלה אמרה שהתחזית לביצוע היא כ-92%.

חבר המועצה הקודם אמר שאולי ניתן לקבוע שיעור זה כבסיס לתקציב של השנה הבאה.

חבר מועצה אמר שלהערכתו בגלל שהניצול התקציבי של הוצאות השכר הוא בשיעור של כ-100%, שיעור הניצול של שאר התקציב הוא בגובה של כ-80%.

הנגיד אמר שהניתוח לא מדויק, בגלל שתחזית התקנים לא מומשה בשל עיצומי ועד העובדים.

חבר מועצה אמר שיש להפריד בין שני נושאים. הראשון הוא האם חל שינוי בהיקף המטלות של הבנק והשני הוא, האם במשאבים הקיימים ניתן לבצע יותר או פחות משימות ביחס לשנה קודמת.

חבר מועצה אחר ביקש שבתחילת דיוני התקציב יוצגו יעדי הבנק לשנה הבאה, פרויקטים חדשים ויש חשיבות להציג גם את הנושאים שבהם הייתה התייעלות. הוא הוסיף שהמועצה סומכת על עובדי ומנהלי הבנק שהם עושים את עבודתם נאמנה.

חברי המועצה דנו בסדרי הדיונים לצורך אישור תכניות העבודה והתקציב של הבנק.

נושא 12 בסדר היום: ייצוג הולם של אוכלוסיות זכאיות בקרב עובדי בנק ישראל

עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמרה שבסוף הרבעון השלישי מועסקים בבנק 106 עובדים מאוכלוסיות הגיוון.

במענה לשאלת חבר מועצה שאל מי הם העובדים שמוגדרים באוכלוסיות הגיוון.

עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמרה שאוכלוסיית הגיוון כוללת עובדים עם מוגבלות, עובדים מהחברה החרדית, עובדים מהחברה הערבית, עולים חדשים ובני הקהילה האתיופית.

חבר המועצה אמר ששיעור העובדים מאוכלוסיות הגיוון הוא 12% מכלל עובדי הבנק וציין שיש שיפור ניכר ביחס לעבר, שבו שיעורם היה כ-3%-4% מכלל העובדים.

חבר מועצה שאל האם חל גידול במספר עובדים אלה ביחס לרבעון קודם.

עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמרה שלא חל שינוי ביחס לרבעון קודם, בגלל שמספר עובדים עזבו את הבנק.

במענה לשאלת חבר המועצה הקודם אמרה העובדת שחלק מהעובדים עזבו מרצונם ואחרים עזבו בעקבות סיום חוזה. היא ציינה שאף עובד לא עזב ביוזמת הבנק.

חבר מועצה שאל האם ניתן לראות עלייה בביקוש של אוכלוסיות גיוון לעבוד בבנק.

עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמרה שיש קושי בגיוס עובדים ארעיים בעל נתונים גבוהים ולדעתה אין גידול בביקוש לעבודה בבנק.

חבר המועצה הקודם שאל איזה פעולות מבוצעות לצורך גיוס עובדים אלה.

עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמרה שהתקיים מפגש לסטודנטים מהחברה הערבית בראשות המנכ"לית ולמפגש הגיעו סטודנטים איכותיים שחלקם נמצאים בתהליכי קליטה בבנק. בנוסף מתנהל קשר ישיר עם עמותות שמקדמות העסקה של עובדים עם מוגבלות.

חבר המועצה הקודם שאל כיצד מפורסמים מכרזים לאוכלוסיות אלה.

עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמרה שהם מפרסמים ברשתות החברתיות, כולל בשפה הערבית ובעיתונות החרדית.

חבר מועצה אמר שיש ערוצי תקשורת ופרסום שפונים לחברה הערבית.

מנהל החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל אמר שיש גם פנייה באמצעות עמותות שונות.

המנכ"לית אמרה שהיה פרויקט של מחלקת התקשורת ושל גופים נוספים בבנק עם החברה החרדית בנושאים שונים, שהכיל גם התייחסות לאפשרויות של העסקה בבנק ישראל. בחברה הערבית היה מספר יוזמות והיא הצטרפה למספר סיורים בנושא חינוך פיננסי ועבודה בבנק ישראל והתקיים גם אירוע בשיתוף עמותת "חסוב". בנוסף, יש חשיפה לבנק באמצעי תקשורת שונים. המנכ"לית ציינה שהבנק שוקל לפתוח סניף קטן בצפון לצורך שיפור הנגישות לבנק.

חבר מועצה בירך על הפעילות של הבנק.

חבר מועצה אחר שאל כיצד מוגדר עובד חרדי.

המנכ"לית אמרה שעובד חרדי מוגדר מי ששולח את ילדיו לחינוך חרדי.

במענה לשאלת חבר מועצה אמרה עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל ששיעור העובדים עם מוגבלות שמועסקים בבנק נמוך מ-5%.

חבר מועצה אחר אמר ששיעור העובדים עם מוגבלות כולל גם עובדים שלא הצהירו על כך והמעסיק לא יודע שהם עם מוגבלות. היות שההגדרה בחוק היא רחבה מאוד, ניתן להניח שכל ארגון עומד ביעד שנקבע. ההתנגשות עם החוק יכולה להיות במקרה שבו עובד מבקש התאמה.

*** חברת המועצה סגי איתן עזבה את הדיון ***

חבר מועצה אמר שיש בעיה של חסיון רפואי ולדוגמה, אנשים עם בעיות נפשיות, לא יצהירו על המוגבלות שלהם.

חבר המועצה הקודם אמר שיש להפריד בין שתי סוגיות. הסוגיה הראשונה היא שיעור העובדים עם המוגבלות וכפי שנאמר, סביר להניח שכל הארגונים עומדים ברף שנקבע. הסוגיה השנייה היא במקרה שבו עובד עם מוגבלות מבקש התאמה ועל המעסיק לספק לו מענה פרטני, כל עוד לא מהווה הדבר נטל כלכלי על הארגון.

במענה לשאלת חבר המועצה אמרה עובדת החטיבה למשאבי אנוש ולמנהל שהיא עוסקת בנושא אוכלוסיות הגיוון במשרה מלאה.

חבר המועצה הקודם בירך על המאמצים שהבנק משקיע בנושא וציין שהמועצה תברך ככל ששיעורם של עובדים אלה יגדל.

המנכ"לית ציינה שהיא מציינת בפורומים השונים את התמיכה של המועצה המינהלית ושל הנגיד לנושא.

נושא 8 לא נדון מפאת קוצר הזמן

דוח ביקורת בנושא סיכום מפקדי מלאי/מצאי – נושאים עיקריים לדיון במועצה המינהלית

ככל מוסד, בנק ישראל מנהל מלאי ומצאי של מגוון פריטים וציוד המשמשים את הבנק לפעילותו השוטפת, כגון: ציוד מחשוב, ריהוט משרדי וכדומה. במסגרת זו, נכללים גם טובין שאינם כלולים בקטגוריה של "רכוש קבוע", והנהלת הבנק החליטה לקיים עליהם פיקוח ובקרה לוגיסטיים דומים או מתאימים.

בשל תפקידיו הייחודיים, הבנק מנהל מלאי "אסטרטגי" של אמצעי תשלום (שטרות ומעות שטרם יצאו למחזור או שהופקדו בבנק ישראל, בעיקר על ידי הבנקים המסחריים), בהיקפים משמעותיים ביותר. כמו כן, הבנק מנהל מלאי ייחודי נוסף, כגון: פריטים בעלי ערך נומיסמאטי (מטבעות עתיקים, מטבעות זיכרון וכדו'), וכן ציוד מתאים לטיפול בפריטי המלאי (מכונות אימות, מיון ואריזה של שטרות ומעות).

מפקדי מלאי/מצאי נעשים במהלך השנה ע"י עובדי הביקורת הפנימית, לעיתים, כביקורת פתע. מפקדים אלו נעשים לרוב באופן מדגמי, תוך השוואה בין הרישום בספרי הבנק לבין המלאי/המצאי בפועל. בסמוך לתום הספירה, במידה ולא נמצאו פערים, מוציא נציג הביקורת הפנימית דוח ספירה לידיעת הגוף המבוקר. ככל שישנם פערים, הם מובאים להתייחסות המבוקר, טרם הוצאת דוח ספירה סופי.

הביקורת הפנימית ערכה, במהלך החודשים יולי 2021 - יוני 2022, 51 מפקדי מלאי/מצאי, באתרי אחסון עיקריים של הבנק. דוח זה הינו דוח מסכם של המפקדים שנערכו. מרבית הנושאים דורגו בדרגת חשיבות נמוכה.

דוח ביקורת בנושא סיכום טיפול במזויפים – נושאים עיקריים לדיון במועצה המינהלית

הטיפול בשטרות ובמטבעות מזויפים מנוהל במחלקת המטבע, בשיתוף פעולה עם גורמי אכיפה. מטרות הביקורת היו לבחון את הפעילויות, את תהליכי העבודה ואת היבטי מערכות המידע בנושא מזויפים וכן לבחון ולהעריך את תהליכי הניהול, הפיקוח, המעקב והבקרה בנושא.

להלן נושאים עיקריים שעלו בדוח הביקורת:

- בקרת ארבע עיניים בתהליכי העבודה.
- טיפול במטבעות מזויפים.
- בקרה אחר מלאי המזויפים.
- מעקב ובקרה תהליכית של בקר מחלקת המטבע.

דוח ביקורת בנושא מערכות מידע - יישומי ענן - נושאים עיקריים למועצה המינהלית

מחשוב ענן (Cloud Computing) הינו מונח כללי אשר מתייחס לאספקת שירותי מחשוב מתארחים (hosting) באמצעות האינטרנט. ענן יכול להיות פרטי או ציבורי (או היברידי, לעיתים רחוקות). שירותי הענן מחולקים לשלוש קטגוריות: שירותי תשתית (IaaS – Infrastructure as a Service), שירותי פלטפורמה (PaaS – Platform as a Service), שירותי תוכנה/אפליקציה (SaaS – Software as a Service).

בבנק ישראל, הנושא מנוהל ע"י מנהל יחידת הנדסת מערכת (הנהלת חטיבת ט"מ), בשיתוף עם צוות משאבי תשתית, צוות תקשורת והגנה רשתית באגף תשתיות טכנולוגיות (חטיבת ט"מ), ועם יחידת ההגנה בסייבר (הנהלת חטיבת ט"מ).

מטרות הביקורת היו לבחון את תהליכי הניהול, התכנון, ה-SLA והתפעול של שירותי הענן של הבנק וכן לבחון את תהליכי הבקרה וניהול הסיכונים המיושמים עבור שירותי הענן המופעלים, לרבות אמצעי הצפנה (בעיקר עבור data-in-transit) ובקרת אבטחת מידע, היבטי זמינות והמשכיות עסקית, היבטי privacy, סקלאביליות, אמצעי פיקוח והיערכות לאירועים תפעוליים ואירועי סייבר.

להערכת הביקורת, בבנק ישראל, הנושא מנוהל ומבוקר באופן מספק. עם זאת, בתהליכי הבקרה, הליקוי המשמעותי ביותר בשלב זה הינו העדר ידע מספק בתחום הענן ביחידות רלוונטיות בחטיבת ט"מ.

דוח ביקורת בנושא החזרי הוצאות לעובדים – נושאים עיקריים למועצה המינהלית

בבנק ישראל, החזרי הוצאות הינם בד"כ נגזרת של זכאויות שונות לעובדים, שנקבעו במסגרת הסכמים קיבוציים שנחתמו לאורך השנים בבנק ישראל ו/או בהתאם לקיים בשירות המדינה, במסגרת הוצאות תכ"ם והנחיות נציבות שירות המדינה.

מטרת הביקורת היו לבחון את הטיפול, האישור והביצוע של החזרי הוצאות לעובדים, בהתאם לקריטריונים, להנחיות, להסכמים קיבוציים/אישיים ולנהלים בבנק ישראל. כמו כן, לבחון את הטיפול, האישור והביצוע של החזרי הוצאות לעובדים מתוך הקופות הקטנות, בהתאם לנהלים ולהנחיות, בבנק ישראל.

להלן נושאים עיקריים שעלו בדוח הביקורת:

- קצובת נסיעה.
- קצובת טלפון.
- השתתפות בשכר לימוד.
- השתתפות בקייטנות לילדי העובדים.